

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

Kúm fjölgar og búin stækka..... 2

Námskeið fyrir sauðfjár- bændur..... 3

Hvað þýða aðfangahækkanir fyrir afkomu bænda 3

Á DÖFINNI:

Fræðslufundur í sauðfjarrækt

- 26. mars. Árn. og Rang.
- 27. mars. V-Skaft. og A-Skaft.

2008 Aðalfundur BSSL í Aratungu

- 18. apríl.

Bústofnskaupastyrkir til frumbýlinga í sauðfjarrækt

Samkvæmt núgildandi sauðfjársamningi verður úthlutað 35 milljónum króna á hverju ári samningstímans til að auðvelda nýliðun í sauðfjarrækt. Styrknum verður úthlutað til bústofnskaupa, bæði til frumbýlinga og við ættliðaskipti á bújörðum. Stjórn Bændasamtakanna samþykkti á síðasta ári verklagsreglur um hvernig beri að úthluta þessum styrkjum og þær hafa nú öðlast formlegt gildi með staðfestingu ráðherra. Þeir sem telja sig eiga rétt á styrkjum skv. þessum reglum eru hvattir til að kynna sér þær vel. Sækja ber um til Bændasamtaka Íslands fyrir 1. mars næstkomandi.

Hæg er að nálgast umsóknareyðublað um bústofnskaupastyrki til frumbýlinga í sauðfjarrækt sem úthlutað verður skv. gildandi sauðfjársamningi, fyrst í apríl næstkomandi, á skrifstofum Búnaðarsambandsins eða á heimasíðu þess, www.bssl.is. Þar er einnig að finna verklagsreglur BÍ við úthlutun.

KÝR 2008

- Nú þarf að huga að vali gripa -

Dagana 22.-24. ágúst n.k. verður haldin landbúnaðarsýning á Gaddstaðafliótum við Hellu í tilefni 100 ára afmæli Búnaðarsambandsins. Undanfarin ár hafa Búnaðarsambandið og Félag kúabænda á Suðurlandi staðið fyrir kálfa- og kúasýningu annað hvert ár. Ákveðið hefur verið að sú sýning verði að þessu sinni hluti af landbúnaðarsýningunni og verði með aðeins breyttu sniði sem kynnt verður síðar.

Við viljum vekja athygli kúabænda, bæði núverandi og verðandi, á sýningunni og því að ekki er seinna vænna en að fara að huga að vali og þjálfun kúa á sýninguna. Það að sýna kýr á kúasýningu getur verið langur ferill ef vel á að takast til. Þar sem á landbúnaðarsýningunni verður væntanlega meiri fjöldi utanaðkomandi aðila en á fyrri kúasýningum er mikilvægt að vel takist til og á sýninguna komi fallegir, vel tamdir og snyrtilegir gripir.

Varðandi kálfa, sem börn og unglingar munu sýna, hefur verið ákveðið að til sýningar komi kálfar á aldrinum 2-5 mánaða, þ.e. fæddir í apríl-júní á þessu ári. Þetta er gert til þess að til sýningar komi kálfar sem tekið hafa út ákveðinn þroska og náð nokkurri holdfyllingu án þess að þeir séu orðnir of stórir. Þá verður hópurinn einnig einsleitari ef kálfarnir eru ekki á mjög ólíkum aldri.

Við munum senda út bréf með óskum um að ákveðnar kýr sem stigast hafa hátt í útlitsdómi komi til sýningar en val kálfa er alfarið í höndum umráðamanna.

Nánari upplýsingar gefur Guðmundur Jóhannesson í síma 480 1808 eða netfang mundi@bssl.is.

Kúm fjölgar og búin stækka

Uppgjöri skýrsluhalds nautgripærættarinnar fyrir árið 2007 er nú að ljúka. Afurðir hér á Suðurlandi stóðu nánast í stað, afurðaaugning milli ára er 1 kg/árskú þannig að meðalafurðir ársins 2007 reyndust vera 5.579 kg/árskú sem eru mestu afurðir sem náðst hafa hér sunnanlands. Á síðustu fimm árum hafa afurðir því aukist um 369 kg/árskú eða rúm 7%. Fituinnihald í mjólk jókst töluvert milli ára eða um 0,07 prósentustig, úr 3,95% í 4,02%, og sömuleiðis hækkaði próteinhlutfall í mjólk úr 3,40% í 3,41%. Afurðir í verðefnum jukust því um 5 kg MFP og enduðu 415 kg MFP.

Til uppgjörs komu 226 bú eða 8 búum færri en árið áður. Búum á svæðinu fækkaði um 4 á árinu og voru 266 í árslok. Þetta þýðir að aðeins dró úr þátttöku í skýrsluhaldi en um 84% búanna halda skýrslur. Miðað við mjólkurinnlegg stóð þátttakan nánast í stað, minnkaði úr 90,1% í 89,6%. Minni þátttaka í skýrsluhaldi er alvarlegur hlutur og óflugþróun sem snúa verður við. Það er ljóst að eigi að stunda öflugt kynbótastarf til framfara verður það ekki gert nema með mjög almennri þátttöku í skýrsluhaldi. Með hliðsjón af örrí stækkun og fækkun búanna á þátttaka í skýrsluhaldi að fara vaxandi en ekki óflugt.

Reiknuðum árskúm fjölgar um 433,6 milli ára og voru alls 8.619,4 á árinu 2007. Kúm á skýrslu allt árið fjölgaði um 292 milli ára og alls voru 5.870 kúr á skýrslu allt árið 2007.

Meðalbústærð á svæðinu jókst verulega milli ára. Í árskúm talið stækkaði meðalbúíð úr 36,3 árskúm í 38,9 árskúr sem er mikil stækkun á ekki lengra tímabili. Á síðustu tveimur árum hefur því meðalbúíð stækkað um 5,9 árskúr eða nærri 18%. Meðalinnlegg á skýrslubú með innlegg allt árið var 206.179 kg mjólkur samanborið við 190.084 kg árið áður og 168.018 kg 2005. Þetta er aukning um 38.161 kg eða 22,7% á tveimur árum.

Afurðir eru sem fyrr mestar í Rangárvallasýslu þrátt fyrir að afurðir á árskú hafa minnkað þar milli ára. Mest er afurðaaugningin í A-Skaftafellssýslu eða 121 kg mjólkur eftir árskú eins og sjá má í meðf. töflu.

Svæði	Kg/árskú 2006	Kg/árskú 2007	Breyting,kg
A-Skaft.	5.511	5.632	+121
V-Skaft.	4.999	4.921	-78
Rang.	5.724	5.686	-38
Árn.	5.581	5.613	+32
Landið	5.480	5.383	+97

Afurðahæsta búíð á Suðurlandi á árinu 2007 var bú Daniels Magnússonar í Akbraut í Holtum og reyndust kúr hans mjólka 7.731 kg mjólkur/árskú og 594 kg MFP.

Hér að neðan getur að líta lista yfir afurðahæstu búin á Suðurlandi 2007, raðað eftir kg MFP.

Bú	Árskúr	Mjólk, kg.	MFP
1. Daniel Magnússon, Akbraut	17,6	7.731	594
2. Eggert og Páll, Kirkjulæk II	36,7	7.567	585
3. Ólafur Stefánsson, Hrepphólum	51,2	6.961	530
4. Margrét og Páll, Núpstúni	25,4	6.990	523
5. Björgvin og Kristjana, Vorsabæ	39,9	7.105	517
6. Félagsbúíð, Efri-Brúnavöllum II	19,9	6.582	514
7. Félagsbúíð, Saurbæ	37,8	6.665	513
8. Fossi ehf., Fossi	37,0	6.774	510
9. Birkir og Bóel, Móeiðarhvoli	63,8	6.677	509
10. Þórunn og Samúel, Bryðjuholti	48,2	6.566	509
11. Axel og Silja, Hólimum	36,0	6.779	508
12. Guðmunda Tyríngsdóttir, Lækjartúni	10,0	6.631	507
13. Guðmundur Sigurðsson, Reykhóli	31,7	6.614	499
14. Rúnar og Birna, Reykjum	51,1	6.377	496
15. Sigurður Sveinbjörnsson, Krossi	37,5	6.669	494

16. Félagsbúíð, Selalæk	50,7	6.315	492
17. Sigmar og Theodóra, Arakoti	34,6	6.701	491
18. Egill Sigurðsson, Berustöðum	55,3	6.703	491
19. Sveinn Ingvarsson, Reykjahlíð	53,0	6.321	490

Afurðahæsta kúr á Suðurlandi 2007 miðað við magn verðefna (MFP) var Dóra 550 á Selalæk á Rangárvöllum en hún mjólkaði 9.617 kg mjólkur og 900 kg MFP. Ef miðað er við mjólkurmagn reyndist hins vegar Blúnda 468 á Helluvaði á Rangárvöllum afurðahæst með 11.619 kg mjólkur. Þetta er annað árið í röð sem Blúnda mjólkur kúa mest á Suðurlandi.

Kúr sem mjólkuðu 780 kg MFP eða meira. Raðað eftir magni mjólkurfitu og próteins (MFP).

Kúr	Bær	Faðir	Mjólk, kg.	MFP, kg.
1. Dóra 550	Selalæk	Frískur 94026	9.617	900
2. Pífa 977	Nýjabæ	99999	11.067	875
3. Brynja 594	Selalæk	Soldán 95010	9.199	823
4. Skuggadís 300	Kirkjulæk	Skuggi 92025	9.924	816
5. Stjarna 212	Móeiðarhvoli	Kaðall 94017	8.656	814
6. Ljóma 254	Fit	Stúfur 90035	11.238	807
7. 197	Stóru-Mörk	Hersir 97033	10.674	804
8. Thebrún 304	Votumýri	Fanni 97018	10.812	795
9. Panda 013	St.-Mástungu	Búði 91014	10.494	794
10. Næla 076	Miðhjáleigu	Frískur 94026	8.400	792
11. lða 200	Bakkakoti	99999	8.362	789
12. Gyðja 9171	Fagurhlíð	Kaðall 94017	8.858	789
13. Toppa 276	Kotlaugum	Punktur 94032	11.434	788
14. Seigla 568	Selalæk	Kaðall 94017	8.372	786
15. Friða 401	St.-Hildisey 2	Grjóti 01010	9.856	783
16. Ljómalið 403	St.-Hildisey 2	Frískur 94026	8.183	780

Kúr sem mjólkuðu 10.000 kg mjólkur eða meira. Raðað eftir mjólkurmagn.

Kúr	Bær	Faðir	Mjólk, kg.	MFP, kg.
1. Blúnda 468	Helluvaði	Kátur 99012	11.619	751
2. Toppa 276	Kotlaugum	Punktur 94032	11.434	788
3. Ljóma 245	Fit	Stúfur 90035	11.238	807
4. Silla 257	Vorsabæ	Júdas 00031	11.217	757
5. Pífa 997	Nýjabæ	99999	11.067	875
6. Thebrún 304	Votumýri	Fanni 97018	10.812	795
7. Padda 9553	Biríngaholti 4	Vinur 01009	10.793	744
8. 197	Stóru-Mörk	Hersir 97033	10.674	804
9. Pýrnirós 264	Nýjabæ	Sproti 95036	10.658	740
10. Kolfinna 101	Akbraut	Kóri 97023	10.604	765
11. Dimma 371	Hólmi	99999	10.575	735
12. Sossa 159	Kanastöðum	99999	10.507	735
13. Panda 013	St.-Mástungu	Búði 91014	10.494	794
14. Kolbrá 230	Lækjartúni	Galmar 92005	10.440	675
15. 711	Bjólú	00187	10.389	769
16. Brók 053	Hrepphólum	Almar 90019	10.310	741
17. Hít 469	Reykjahlíð	Guffi 00002	10.273	746
18. Eik 254	Fossi	Höttur 96020	10.179	678
19. Staka 259	Eftu-Grund	Tjakkur 92022	10.012	691
20. Skonsa 311	Skeiðháholi	Nári 97026	10.001	767

Á heimasíðunni, www.bssl.is, má nálgast hefðbundið uppgjör nautgripærættarfélaganna auk lista yfir afurðahæstu kúr félaganna. Þar er einnig að finna lista yfir bú með 350 kg MFP eða meira á árinu 2007 og þær kúr sem mjólkuðu 600 kg MFP eða meira árinu 2007.

Námskeið fyrir sauðfjárbændur

Eftirfarandi námskeið á vegum Endurmenntunardeildar Landbúnaðarháskóla Íslands verður boðið upp á Suðurlandi í febrúar og mars:

Sauðfjárræktarkerfið Fjarvis.is

Haldið í samstarfi við Bændasamtök Íslands og Búnaðarsamband Suðurlands.

Námskeiðið er einkum ætlað sauðfjárbændum sem eru þátttakendur í skýrsluhaldi í sauðfjárrækt. Hámark þátttakanda er 10.

Gert er ráð fyrir að þátttakendur hafi einhverja reynslu í færslu skýrsluhalds og hafi með sér skýrsluhaldsgögn til að vinna með á námskeiðinu. Farið verður í allar helstu aðgerðir sem FJARVIS.IS býður upp á fyrir skýrsluhaldara m.a. skráningarþætti, fjárleitir og skýrslur.

Á námskeiðinu er svarað spurningum eins og: Hvernig er staðið að skilum á skýrsluhaldi að vori og hausti? Hvað er kynbótamat gripa? Hvernig er skráð kaup og sala gripa? Hver er niðurstaða afkvæmarannsóknar? Hvernig er æviferill ærinnar? Hvernig eru sláturupplýsingar lesnar beint frá sláturhúsum?

Kennari er Jón Baldur Lorange forstöðumaður tölvudeildar Bændasamtaka Íslands.

Námskeið 1: Föstudaginn 22. feb. kl. 13:00-20:00 í Grunnskólanum á Hellu (8 kennslustundir).

Námskeið 2: Laugardaginn 23. feb. kl. 09:00-16:00 í Grunnskólanum á Kirkjubæjarklaustri (8 kennslustundir).

Verð: 14.000kr.

Staðfestingargjald: Staðfesta þarf skráningu með því að millifæra 2.500 kr. (óafturkræft) á reikninginn 1103-26-4237, kt. 411204-3590.

Skráning á námskeiðið fer fram á endurmenntun@lbhi.is (fram komi nafn, kennitala, heimili og sími) eða í síma 433 5000/ 433 5033.

Fjárhúsbyggingar og vinnuhagræðing

Á námskeiðinu verður farið yfir þær kröfur sem gerðar eru til aðbúnaðar sauðfjár og eftirlits. Ræddar verða kröfur og markmið við hönnun fjárhúsa svo sem varðandi ýmis stærðarmál og gerð innréttinga. Snert verður á ákvæðum byggingarreglugerða. Farið yfir vinnuframlag og kostnað við hirðingu miðað við mismunandi fódrunartækni. Ávinningur af breytingum á fódrunartækni ræddur og þættir er því fylgja svo sem áhrif á kröfur til heygæða og heymagns. Verklegr æfing þar sem gerð er rissteikning þar sem hægt er að vinna með eigið fjárhús.

Umsjón og kennsla: Sigurður Þór Guðmundsson

Tími: Þriðjudaginn. 4. mars kl. 10:00-17:30 (8 klukkustundir) á Hótel Kirkjubæjarklaustri. Skráningarrestur er til 26. febrúar

Verð: 14.500.-

Staðfestingargjald: Staðfesta þarf skráningu með því að millifæra 3.000 kr. (óafturkræft) á reikninginn 1103-26-4237, kt. 411204-3590.

Ef næg þátttaka fæst á námskeiðið geta sauðfjárbændur á starfssvæði Bssl fengið ráðgjöf hjá Sigurði varðandi nýbyggingar og breytingar á fjárhúsum miðvikudaginn 5. mars. Ráðgjöfin felst í heimsóknunum. Þeir sem hafa áhuga á slíkri heimsókn geta haft samband við Þóreyju í síma 470-8083/487-4818 eða á netfangið thorey@bssl.is

Skráning á námskeiðið fer fram á endurmenntun@lbhi.is (fram komi nafn, kennitala, heimili og sími) eða í síma 433 5000/ 433 5033.

Ofangreind námskeið eru styrkhæf hjá Starfsmenntasjóði bænda - SBÍ. Hægt er að sækja um styrk á heimasíðu BÍ, www.bondi.is, og smella þar á tengil vinstra megin á síðunni.

Hvað þýða aðfangahækkunarir fyrir afkomu kúabænda ?

- Afurðaverð þarf að hækka verulega vegna hækkana á fóðurkostnaði -

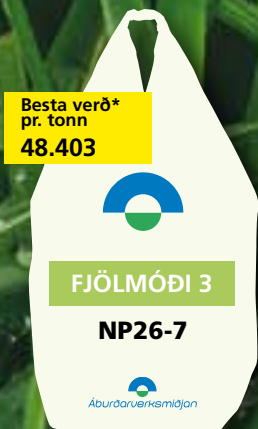
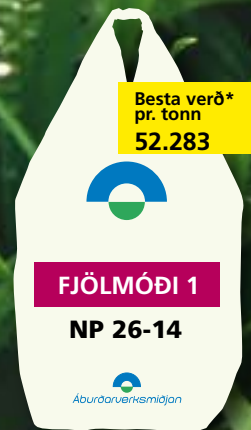
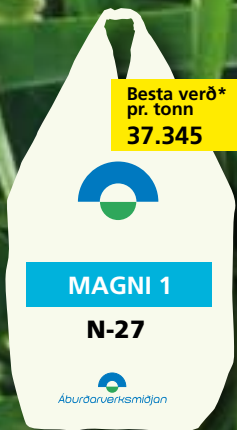
Gífurlegar hækkunarir hafa orðið á aðföngum bænda síðustu misseri og ekki sér fyrir endann á þeim. Nú hafa áburðarverð birst og ljóst er að túnáburður hækkar um allt að 100% milli ára 2006 og 2008. Á sama tíma hefur kjaranfóður hækkað um 45%.

Í greiningum á kostnaði ársins 2006 kom í ljós að fóðurkostnaður á kúabúum innan SUNNU-verkefnisins (79 bú) var tæplega 32,8 krónur á lítra, þ.e. bæði kjaranfóður og heimaræktað fóður. Sé gert ráð ofangreindum hækkunum á áburði og kjaranfóðri og vísitölhækkunum (13%) á rekstri búvéla, plasti og þjónustu er ljóst að fóðurkostnaður þessara kúabúa hækkar að meðaltali um 13 kr á innveginn lítra milli ára 2006 og 2008. Á sama tíma hefur afurðastöðvaaverð hækkað úr 45.45. kr/l upp í 49,96 kr/l eða um 4,51 kr/l. Þarna vantar því um 7,50 kr/litra til að mæta eingöngu hækkunarpörf vegna þessara aðfanga – eftir er að taka tillit til breytinga á verði annarra rekstrarvara, þjónustu, viðhalds auk verulegra breytinga á vaxtaþætti og hækkunar á launalið,

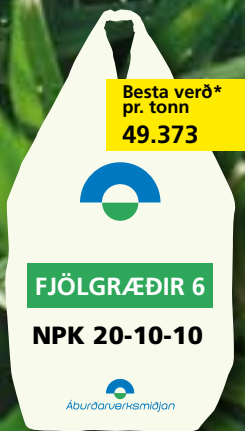
Á móti þessu koma beingreiðslur sem eru vísitöltryggðar en dreifast á fleiri lítra núna en árið 2006 (117 milljónir lítra verðlagsárið 2007/2008 en voru verðlagsárið 2005/2006 111 milljónir lítra). Þá er samningsbundin 1% lækkun á þessum greiðslum ár hvert. Meta má hækkun samningsbundinna beingreiðslna á um 4 kr/ltr ef tekið er mið af vísitölu í janúar 2006 og janúar 2008

Til að yfirfæra þessar tölur á meðalbúið í SUNNU-verkefninu 2006 – þá var meðalinnlegg þar 226.000 lítrar og hækkun á fóðurkostnaði í krónum er því 2,9 milljónir króna á ári. Á móti hefur komið til afurðastöðvaaverðshækkun upp á um eina milljón og beingreiðslur um 900.000 króna. Eftir stendur tekjuskerðing á meðalbúið um eina milljón króna, eingöngu vegna hækkana á fóðurkostnaði milli ára 2006 og 2008.

Runólfur Sigursveinsson

Fjölbreytilegur áburður fyrir ólíkar þarfir

Vöruskrá okkar fyrir árið 2008 liggur nú fyrir. Til að geta sinnt ólíkum þörfum bjóðum við bæði einkorna og fjölkorna áburð. Ný áburðarblanda hjá okkur er Græðir 9 (NPK 27-6-6), einkorna áburður sem svipar til Fjölgæðis 9.

*Verð eru án vsk.

Við minnum á heimasíðuna www.aburdur.is — þar er hægt að panta á einfaldan og þægilegan hátt

Bestu verð: 3% staðgreiðsla og 10% pöntunarfsláttur, án vsk.

Allar nánari upplýsingar gefa sölumenn okkar um land allt

Áburðarverksmiðjan

Fóðurblandan - Korngörðum 12 - 104 Reykjavík - Sími: 570 9800 - Fax: 570 9801 - netfang: aburdur@aburdur.is - www.aburdur.is

FRÉTTABRÉF
BÚNAÐARSAMBANDS
SUÐURLANDS

Ritstjórn: Jóhannes Hr. Símonarson • Runólfur Sigursveinsson • Guðmundur Jóhannesson.
Ábyrgðarmaður: Sveinn Sigurmundsson
Sími 480 1800 • Fax 480 1818 • Netfang: bssl@bssl.is • Vefslóð: www.bssl.is • ISSN 1605-7546
Prentun: Prentmet Suðurlands